

Verksamhetsberättelse för Elevhälsans Medicinska Insats – (EMI) 2022/2023

	Senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarig processägare
UN 2023/1008	2023-10-05	UN	Elionor Blomqvist

Innehåll

Innehåll	2
Uppdrag	3
Styrdokument	3
Verksamhetsansvar, kompetens och personalresurser	4
Ansvarsfördelning	4
Verksamhetschef	4
Skolläkare	4
Kompetens	5
Samordnade skolsköterska	5
Skolsköterska	5
Kompetens	6
Personalresurser	6
Lokaler och utrustning.....	6
Verksamhetens arbete	7
Metodbok	7
Hälsöfrämjande arbete.....	7
EMI:s hälsöfrämjande arbete på skolorna läsåret 22/23:.....	7
Hälsöbesök	7
Hälsöfrämjande och förebyggande arbete	8
Skolläkarmottagning.....	9
Vaccinationer	10
Öppen mottagning.....	10
Remisser	11
EMI-möten.....	11
Övrigt.....	11
Patientsäkerhet	12
Samverkan	13
Utveckling	13
Elevernas trivsel och mående	13
Verksamhetsplan 2023/2024	14

Uppdrag

Enligt skollagen ska det finnas elevhälsa för eleverna i grundskola, anpassad grundskola, sameskola, specialskola, gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.

Elevhälsan skall omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För elevhälsans medicinska insats (EMI), ska det finnas skolsköterska och skolläkare.

EMI skall arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande samt stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Enligt skollagen skall eleverna erbjudas minst tre hälsobesök i grundskolan och minst ett hälsobesök i gymnasieskolan samt ges möjlighet till enklare sjukvårdsinsatser.

Styrdokument

EMI har ca 250 lagar, författningar och styrdokument att förhålla sig till, b.la

Arbetsmiljölagen,

Arkivlagen,

Barnkonventionen,

Dataskyddsförordningen GDPR,

Diskrimineringslagen,

Föräldrabalken,

Förvaltningslagen,

Hälso- och sjukvårdslagen,

Lagen om hälsodataregister,

Lagen om register över nationella vaccinationsprogram,

Offentlighets- och sekretesslag,

Patientdatalagen,

Patientdataförordningen,

Patientlagen,

Patientskadelagen,

Patientsäkerhetslagen,

Skollagen,

Smittskyddslagen,

Socialtjänstlagen,

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd,

Vägledning för elevhälsa och

Danderyds kommuns lokala metodbok som innehåller de processer som finns i kommunens verksamhet samt de aktiviteter, rutiner och riktlinjer som ska följas.

Verksamhetsansvar, kompetens och personalresurser

Ansvarsfördelning

Danderyds kommun är vårdgivare. Utbildningsnämnden ansvarar för den skolverksamhet som bedrivs i kommunal regi och är vårdgivarens representant för EMI i kommunens skolor. Det finns en verksamhetschef för grundskola, gymnasieskola och elevhälsans medicinska insats. Medicinskt ledningsansvarig är skolläkaren.

Tre av skolsköterskorna har övergripande uppgifter i de kommunala skolverksamheterna med inriktningarna samordningsansvar 20%, vaccinationsuppdrag och systemadministration av Prorenatas medicinska journalhantering.

Verksamhetschef

Inom all hälso- och sjukvård ska det finnas en verksamhetschef som ansvarar för verksamheten och har det samlade ledningsansvaret.

Verksamhetschefen ska verka för hög kvalitet inom EMI och verka för god samverkan med andra aktörer.

Verksamhetschefen för EMI är ansvarig för det systematiska kvalitetsarbetet i vilket avvikelshantering, upprättande av verksamhetsplan, verksamhetsberättelse, ledningssystem och patientsäkerhetsberättelse ingår. Ansvaret att ta fram underlag i det systematiska kvalitetsarbetet är delegerat till samordnade skolsköterska.

Skolläkare

Skolläkaren är medicinskt ledningsansvarig (MLA) i kommunen och utgör elevhälsans medicinska kompetens. Skolläkaren har tillsammans med skolsköterskan ansvar för verksamheten på den enskilda skolan och utför sina arbetsuppgifter under eget yrkesansvar. Skolläkaren ansvarar för att ge stöd i medicinska frågor till elevhälsa och skolor.

Skolsköterskorna är ensamma i sin medicinska roll på skolan och det är viktigt med ett medicinskt stöd från en skolläkare. Danderyds kommun har en skolläkare anställd på 80% för samtliga kommunala skolor i kommunen.

Skolläkaren ansvarar för vaccinationsordinationer som avviker från det svenska barnvaccinationsprogrammet och för att det finns generell ordination av läkemedel i skolan. Skolläkaren träffar alla barn i förskoleklass alternativt årskurs 1 och i övriga åldrar vid behov. Skolläkaren skriver remisser för utredning av neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, vid obesitas, skolios med mera.

Tillsammans med samordnade skolsköterska ansvarar skolläkaren för uppdatering av metodboken, handläggning av avvikelser samt för att bidra till kvalitetsutvecklingen inom EMI.

Skolläkaren ansvarar för att rapportera till verksamhetschefen när kvalitén i verksamheten inte beaktas eller tillgodoses. Skolläkaren ansvar även för Lex Maria-anmälningar.

Skolläkaren arbetar tillsammans med samordnande skolsköterska med verksamhetsutveckling och informationsspridning inom EMI.

Skolläkaren samverkar med andra skolläkare i regionen via ett skolläkarnätverk två gånger per läsår, och samverkar med vårdinstanser i länet såsom till exempel barn- och ungdomspsykiatri, barn- och ungdomsmedicin och ungdomsmottagning.

Kompetens

Skolläkaren arbetar i första hand hälsofrämjande och förebyggande, men även åtgärdande. Skolläkaren är legitimerad läkare med specialistutbildning i allmänmedicin, pediatrik eller barn- och ungdomspsykiatri som bas och kan även ha tilläggspecialitet inom skolhälsovård. Skolläkaren har fördjupad medicinsk kunskap inom områdena tillväxt, utveckling, endokrinologi, psykisk hälsa, specifika skolsvårigheter, långvariga sjukdomstillstånd och funktionsnedsättningar i skolan, vaccinationer och smittskydd samt hälsofrämjande arbete. Skolläkaren har specifik kunskap kring lagstiftning som styr skolans arbete samt de delar av hälso- och sjukvårdslagen som styr elevhälsan. Skolläkaren i Danderyds kommun har specialistutbildning inom allmänmedicin och är under pågående specialistutbildning i skolhälsovård.

Samordnade skolsköterska

Samordnade skolsköterska ansvarar, genom delegation av verksamhetschef, för det systematiska kvalitetsarbetet i vilket avvikelshantering, upprättande av verksamhetsberättelse och verksamhetsplan, patientsäkerhetsberättelse samt ledningssystem ingår.

Samordnade skolsköterska ansvarar för schemaläggning av skolläkare, ledning och ansvar för EMI-möten cirka en gång i månaden. I rollen ingår även kontakter med högskolor och studenter gällande verksamhetsförlagd utbildning för studenter som läser till distriktssköterska eller barnsjuksköterska. Samordnade skolsköterska är behjälplig vid rektorernas rekrytering av personal samt introducerar nya skolsköterskor och tilldelar mentor.

I rollen ingår även att vara en samordnande länk inom kommunens EMI och arbeta med verksamhetsutveckling och informationsspridning inom EMI.

Samordnade skolsköterska samverkar med andra skolsköterskesamordnare i regionen och fungerar som en samordnade länk mellan olika vårdinstanser i länet såsom till exempel barn- och ungdomspsykiatri, barn- och ungdomsmedicin och ungdomsmottagning.

Skolsköterska

Skolsköterskan utgör den medicinska- och omvårdnadskompetensen i elevhälsan. Skolsköterskan har tillsammans med skolläkaren ansvar för verksamheten på den enskilda skolan och utför sina arbetsuppgifter under eget yrkesansvar. Skolsköterskan ansvarar för att rapportera till verksamhetschef när kvalitén i verksamheten inte beaktas eller tillgodoses.

Kompetens

Skolsköterskans kompetens omfattar kunskap i förebyggande hälso- och sjukvårdsproblem liksom kunskap i hälsofrämjande arbete i den fysiska, psykiska och sociala miljön. Omvårdnadskompetens innebär att utifrån en helhetssyn på människans fysiska, psykiska, sociala och andliga behov hjälpa individer, familjer och grupper att förebygga, identifiera och behandla hälso- och sjukvårdsproblem. Skolsköterskan har en grundutbildning till sjuksköterska samt en specialistutbildning till distriktssköterska, barnsjuksköterska eller skolsköterska. Alla skolsköterskor inom kommunen har rätt vidareutbildning.

Personalresurser

I kommunen finns 10 grundskolor och en gymnasieskola. Elevantalet per heltidstjänst inom kommunen ligger på ett snitt på 534 elever per skolsköterska på grundskolan. Elevantalet per skolsköterska är dock ojämnt, vilket till viss del kan förklaras med att arbetsuppgifterna för en skolsköterska kan skilja sig åt mellan olika skolor.

Läsåret 2022/23

Elevantal baserat på juni 2023

Rektorsområden	Antal elever	Tjänstgöringsgrad	Antal elever per heltid
Balder-, Kyrk-, och Kevingeskolan	789	160%	493
Ekebyskolan	275	60%	458
Enebybergs skola	634	130%**	487
Stocksundskolan och Långängsskolan	659	120%	549
Vasaskolan *	221	50%	442
Fribergaskolan *	554	100%	554
Mörbyskolan *	507	90%	563
Danderyds gymnasium *	1340	200%	670

* På dessa rektorsområden finns undervisningsgrupper med anpassad grundskola, anpassad gymnasieskola eller resursklass

** På rektorsområdet finns utöver detta även en 20% tjänst för samordnare av skolsköterskorna

Lokaler och utrustning

Några av skolorna har haft en del brister gällande EMI's lokaler och utrustning, som till exempel icke kompatibla skrivare och scanner samt lokaler som ej uppfyllt kriterierna för att kunna utföra god vård och garantera sekretess på grund av lyhördhet. Respektive skolsköterska har lyft detta med sina rektorer för åtgärd, och i de flesta fall har bristerna åtgärdats.

Verksamhetens arbete

Metodbok

Metodboken är ett verktyg och hjälpmedel för skolsköterskor och skolläkare i deras dagliga arbete. I metodboken finns de processer, aktiviteter och rutiner som styr EMI i Danderyds kommun. De är framtagna för att en hög patientsäkerhet och god kvalitet ska finnas för eleverna i Danderyds kommun. Ansvarig för metodboken är samordnade skolsköterska och den medicinskt ledningsansvariga skolläkaren. Metodboken finns digitalt och endast EMI:s personal har tillgång till den. Alla skolsköterskor ska hålla sig uppdaterade och vara delaktiga i att arbeta efter metodbokens rutiner. När ny rutin införs informeras detta på EMI-möte eller via epost för att notera att nytt dokument finns att läsa.

Hälsofrämjande arbete

Hälso- och sjukvården är indelad i micro, meso och makronivå. För EMI innebär det att makronivån har fokus på ledningen - vårdgivare och verksamhetschef för elevhälsans medicinska insats. Mesonivån beskriver skolenheten, verksamheten EMI med skolsköterskorna och skolläkaren medan mikronivån belyser elever och dess vårdnadshavare. I verksamheten skapas resultat genom samspel och dialog mellan nivåerna.

Individuell hälsoundervisning är en del av hälsobesöket, men sker även vid skolsköterskans övriga elevkontakter. På individnivå arbetar skolsköterskorna hälsofrämjande utifrån livsstilsfaktorer. De arbetar aktivt med att främja hälsa och förebygga ohälsa, både psykisk och fysisk. Detta sker vid hälsobesöken, vid uppföljningar, vid öppen mottagning och när de på andra sätt möter elever och deras vårdnadshavare. Elevärenden tas även upp på skolans elevhälsoteam och vid behov följer skolsköterskan upp dessa.

EMI:s hälsofrämjande arbete på skolorna läsåret 22/23:

Hälsobesök

Skolsköterskan erbjuder elever hälsobesök med allmänna hälsoundersökningar samt stödjer och medverkar till att elever utvecklar hälsosamma levnadsvanor. Hälsobesök erbjuds alla elever i förskoleklass, åk 2, 4, 6, 8 och år 1 på gymnasiet. Vid hälsobesöken genomförs hälsosamtal och undersökningar utifrån basprogrammet som vilar på Socialstyrelsens beslut och finns beskrivet i kommunens metodbok. Hälsosamtalen har en stödjande och hälsofrämjande inriktning med utgångspunkt från den enskilda individen. En avsikt är att få eleven att se samband mellan eventuella hälsoproblem och den egna livsstilen samt hur de påverkar skolsituationen.

Under läsåret 22/23 har sammanlagt 1877 hälsobesök genomförts, varav 25 har varit för nyanlända. Det är en minskning med 290 hälsobesök jämfört med läsåret 21/22 då 2167 hälsobesök genomfördes.

På Danderyds gymnasium har samtliga elever erbjudits hälsobesök men endast 22 elever har tackat ja. Detta är dock en liten ökning jämfört med förra läsåret. Erbjudandet kvarstår hela läsåret, och eleverna har alltid möjlighet att boka ett besök via digital bokning.

På Mörbyskolan och Fribergaskolan har nästan samtliga elever i åk 8 genomgått hälsobesök, någon tackade nej och någon uteblev.

På låg- och mellanstadiet har i stort sett alla hälsobesök genomförts enligt basprogram förutom någon enstaka som fått flyttas fram till efter sommarlovet på grund av olika anledningar.

Vid skolläkarbesöket i förskoleklass/årskurs 1 lägger skolläkaren mycket tid på att diskutera med vårdnadshavare och elev om friskfaktorer både gällande fysisk och psykisk hälsa. En plan läggs upp för att följa eventuella ohälsosamma vanor genom tex vidareremittering till dietist, barn- och ungdomsmedicinsk mottagning, första linjens psykiatri eller genom extra uppföljande kontroller hos skolsköterska. Vårdnadshavare och elev får möjlighet att ställa livsstilsrelaterade frågor och skolläkaren ger råd om vad de som familj kan jobba med och vart de kan vända sig om de behöver ytterligare stöd i frågan.

Livsstilsrelaterade frågor lyfts även vid andra besöksorsaker hos skolläkaren som t.ex. vid neuropsykiatrisk utredning, utredning av avvikande tillväxt och vid skoliosscreening.

Hälsofrämjande och förebyggande arbete

Hur pass aktiv skolsköterskan haft möjlighet att vara i hälsofrämjande och förebyggande arbete på gruppnivå skiljer sig åt mellan skolorna.

Baldersskolan: Skolans skolsköterska anställdes i början av vårterminen 2023 och på höstterminen 2022 bemannades skolan av vikarie. Då sysselsättningsgraden minskades med 20% i samband med nyanställningen har skolsköterskan arbetat enkom med basprogrammet och inte kunnat prioritera hälsofrämjande arbete på gruppnivå.

Kyrkskolan: Skolsköterskan har haft pubertetssnack i årskurs 6.

Kevingskolan: Skolsköterskan har arbetat med basprogrammet och inte haft möjlighet att prioritera hälsofrämjande arbete på gruppnivå.

Långängsskolan: Skolsköterskan har arbetat med basprogrammet och inte haft möjlighet att prioritera hälsofrämjande arbete på gruppnivå.

Stocksundsskolan: Gruppsamtal tillsammans med skolkuratoren med alla elever i årskurs 5 om pubertet och alla elever i årskurs 6 om sexualitet, samtycke och relationer samt alkohol, narkotika, doping, tobak och spel (ANDTS).

Ekebyskolan: Skolsköterskan har haft pubertetssnack i årskurs 5.

Enebybergs skola: Skolsköterskorna har tillsammans med skolkurator haft pubertetssamtal i årskurs 5 och i årskurs 4 har man haft gruppsamtal om ”Schyssta tillsammans”, som handlar om hur man är en bra kompis.

Vasaskolan: Skolsköterskan har hållit i pubertetsprat i årskurs 5 och samtal om språkbruk och machokultur med Atilla Yoldas i årskurs 4 och 5.

Mörbyskolan: Skolsköterska och skolkurator har haft lära känna-samtal med elever i åk 7, men har ej haft möjlighet att arbeta förebyggande på gruppnivå.

Fribergaskolan: Skolan har arbetat med basprogrammet och inte haft möjlighet att prioritera hälsofrämjande arbete på gruppnivå.

Danderyds gymnasium: Skolsköterskan har genomfört workshop i Cafeterian på Alla hjärtans dag, då man pratade om kärlek och gjorde pyssel. Samtal om kärlek genomfördes i halvklass i anpassade gymnasieskolan. Skolsköterskan genomförde även en aktivitet angående samtycke tillsammans med en av skolkuratorerna i en av klasserna i anpassade gymnasieskolan.

Skolläkarmottagning

Samordnade skolsköterska lägger ett roterande schema där skolläkaren besöker skolorna. Skolläkaren träffar alla barn i förskoleklass då tillväxtkurvor, vaccinationer, hereditet och medicinska åkommor bedöms. Värt att notera är att barnen och föräldrarna inte träffat en läkare för utvecklingsbedömning sedan besöket på barnvårdscentralen vid ett års ålder.

Många av övriga skolläkarbesök innebär kontroll av ryggar med skolios, att göra medicinska bedömningar av elever och därefter skriva remisser samt att göra vaccinationsbedömningar av samtliga nyanlända elever och undersökningar vid behov.

Att skriva remisser för neuropsykiatrisk utredning är ett tidskrävande arbete för flera professioner. Lärare och speciallärare eller specialpedagog genomför pedagogiska utredningar, upprättar åtgärdsprogram och andra underlag för att kartlägga elevens färdigheter och beteendemönster. Skolsköterskan kontrollerar syn och hörsel samt samlar in och skannar alla underlag i elevens journal.

Skolläkaren har 1,5 timme avsatt för att läsa igenom alla underlag, ta anamnes från elev och vårdnadshavare, göra en medicinsk undersökning samt medicinsk bedömning som ska delges/godkännas av vårdnadshavare och sen skriva eventuella remisser.

För att träffa nyanlända familjer med tolk avsätts en timmes skolläkartid per elev, för besök i förskoleklass alternativt årskurs 1 avsätts 30 min per elev och för ryggkontroller 15 min.

Det är ett pågående arbete under terminen att fördela och anpassa skolläkartider så att alla skolor får den tid de behöver utifrån elevantal och behov.

Skolläkaren har under läsåret 2022/2023 haft ansvar för totalt 3 639 elever i grundskolan, 16 i anpassad grundskola, 1 327 i gymnasieskolan och 13 i anpassad gymnasieskola.

Under läsåret 22/23 har skolläkaren haft 831 besök, varav 415 varit läkarbesök i förskoleklass och årskurs 1. Många av övriga skolläkarbesök innebär kontroll av ryggar med skolios, att skriva remisser, göra medicinska bedömningar av tillväxt, tidig/sen pubertet, över/undervikt mm, delta i NPF-utredningar och träffa nyanlända barn.

Vaccinationer

Eleverna erbjuds vaccinationer enligt det allmänna vaccinationsprogrammet. Det innebär vaccination mot mässling, påssjuka och röda hund i förskoleklass alt. åk 1. I åk 5 erbjuds alla elever vaccination mot humant papillom-virus, HPV, och i åk 8 erbjuds alla elever vaccination mot difteri, stelkramp och kikhosta. Vaccinationstäckningen inom kommunen är hög. Vaccinationer har erbjudits till alla som skall ha. En liten andel (2%) har valt att tacka nej till erbjuden vaccination detta läsår.

Vårdnadshavare som tackar nej till vaccin enligt basprogrammet erbjuds informationssamtal om vaccin med skolläkare om de önskar och eleven erbjuds vaccination på nytt vid varje nytt stadium.

EMI ansvarar för alla ordinationer och vaccinationer av nyanlända elever. Många nyanlända elever behöver flera vaccinationer för att komma i fas med det svenska vaccinationsprogrammet.

Samtliga vaccinationer registreras i det Nationella vaccinationsregistret. Sammanlagt har skolsköterskorna under läsåret givit 1633 vaccinationer.

Öppen mottagning

Utöver den planerade mottagningen ska elever erbjudas möjlighet att själva söka upp skolsköterskan. Till den s.k. öppna mottagningen kan elever söka utan tidsbeställning för enklare sjukvårdsinsatser, bedömning, behandling samt rådgivning och stöd i psykosociala frågor/svårigheter. Skolsköterskan gör dagligen många medicinska bedömningar samt ger hjälp till egenvård. Mottagningsverksamheten för EMI är en del i det generella förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Det är viktigt att hålla isär den uppgiften från primärvårdens uppdrag.

Sammanlagt antal spontanbesök på skolorna har ökat med 23% jämfört med föregående läsår. Lsåret 22/23 genomfördes 2760 spontanbesök jämfört med 2133 spontanbesök under läsåret 21/22, vilket innebär en ökning för andra läsåret i rad.

Remisser

Under läsåret har det skrivits 619 remisser vilket också ökat från föregående läsår. Skolläkaren har skrivit 301 och skolsköterskorna 318 remisser.

De vanligast förekommande remisserna som skickas är till ögonläkare/optiker, kompetenser som genomför dyslexiutredning, barn- och ungdomspsykiatrisk mottagning, barn- och ungdomsmedicinska mottagning, barnläkarmottagningar med uppdrag att utreda neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, vårdcentral, ortopediskt center och öron-, näsa- och halsmottagning.

EMI-möten

Under läsåret har nio EMI-möten genomförts varav fyra möten varit heldagar.

Under läsåret 22/23 har följande externa gäster deltagit: representanter från Vårdförbundet, barnpsykolog från första linjens psykiatri om ätstörningar, Martin Olsson och Krister Cobanoglu från Kommunledningskontoret, har deltagit och informerat om införandet av e-arkiv, Ungt Fokus har berättat om sin verksamhet och deras arbete med ungdomarna i kommunen, dietist Malin Ramkloo från Martina Barnsjukhus Vikthälsa har informerat om hur de arbetar med obesitas hos barn.

Ett stående inslag på EMI-mötena är genomgång av avvikelser, åtgärder av dessa och att en plan läggs upp för att förhindra att det händer igen, ofta genom att uppdatera eller förtydliga rutiner.

Samordnade skolsköterska ansvarar för mötena och är sammankallande och verksamhetschefen alternativt barn- och elevhälsochefen har deltagit en del av tiden på samtliga möten. Skolläkaren och samtliga skolsköterskor deltar på EMI-möten förutom vid sjukdom.

Övrigt

I skolsköterskans och skolläkarens arbete ingår mycket dokumentation då allt skall journalföras. Vi journalför i journalsystemet Prorenata tillsammans med skolornas övriga elevhälsa. Alla grupper har egen flik i journalsystemet enligt de sekretessregler som finns.

I EMI ingår mycket administrativt arbete med att skanna in olika handlingar eftersom målet är att alla journaler ska finnas i enbart digital form. Det saknas möjlighet att digitalt föra över journaler mellan de system som regionen och vissa andra kommuner använder. Samtycken till vaccination skannas in för de elever och vårdnadshavare som inte lämnat samtycket digitalt.

EMI använder digitala samtycken för vaccination sedan läsåret 20/21 och under detta läsår används digitala samtycken via journalsystemet Prorenata. Samtycke kan även lämnas i pappersform, i så fall i slutet kuvert direkt till EMI.

Övrigt administrativt arbete är t.ex. journalhantering och rekvirering av journaler samt att skicka journaler till mottagande skola efter inskannat medgivande av vårdnadshavare. Skolsköterskorna hämtar utskrivna kopior på journaler från BVC och skannar in dessa i journalsystemet, och papperskopiorna gallras sedan.

Remissvar ska skannas och rapporteras till skolläkare, hälsoenkäter administreras och skannas in om de ej gjorts digitalt, information om kommande undersökningar läggs upp på lärplattformen V-klass och besök och undersökningar behöver ibland återrapporteras till vårdnadshavare.

Utöver basprogrammet utför EMI andra kontroller åt andra vårdgivare, enligt behandlingsmeddelande. Det är till exempel när en barnläkare ber EMI följa upp tillväxt eller puls och blodtryck inför och under behandling med vissa mediciner.

Totalt har skolsköterskorna haft 14 414 administrativa kontakter under läsåret i journalsystemet Prorenata, jämfört med 15 552 under föregående läsår (21/22).

Patientsäkerhet

Skolsköterskor och skolläkare är skyldiga att bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls så att ingen elev utsätts för skada. Skolsköterskor och skolläkare ska rapportera risker för vårdskador samt händelser som har medfört eller kunnat medföra en vårdskada till vårdgivaren.

Avvikelse skrivs in i Prorenata och hamnar i funktionsbrevlådan hos samordnade skolsköterska, skolläkare och verksamhetschefen. Under läsåret 22/23 skrevs 64 avvikelserrapporter. Två av fallen kategoriserades som negativ händelse som har lett till patientskada, men inte så allvarligt att Lex Maria-anmälan behövts formuleras. I de övriga fallen så var det fråga om tillbud som kunde ha lett till patientskada.

Skolhälsans verksamhetschef, samordnande skolsköterska och medicinskt ledningsansvarige (MLA) skolläkare har tagit del av inkomna avvikelser. I varje enskilt fall har en utredning genomförts och återkoppling med åtgärd har dokumenterats.

Under läsåret har samordnade skolsköterska och verksamhetschef skrivit en Patientsäkerhetsberättelse.

Samordnade skolsköterska kontrollerar loggkontroll i journalsystemet en gång i månaden så att olovlig inloggning i journal inte förekommer. MLA har genomfört journalgranskning av slumpvis utvalda journaler i alla aktuella klasser på samtliga skolor året efter att hälsobesök enligt basprogram utförts.

Sammanställning av dessa granskningar redovisas på EMI möte i augusti 2023 då likvärdig dokumentation diskuteras.

Samverkan

Alla skolsköterskor är en del av skolans elevhälsoteam. Under läsåret 2023/2024 har EMI som mål att skolläkaren ska delta på ett elevhälsoteamsmöte en gång per läsår och elevhälsoteam. Läsåret 2022/2023 har skolläkaren ej haft möjlighet att delta på EHT utan har behövt prioritera skolläkarbesöken detta läsår.

Det skiljer sig åt mellan skolorna om skolsköterskorna har haft möjlighet att delta i skolornas arbete mot kränkande behandling samt om de haft möjlighet att kunna delta på aktiviteter såsom gruppsamtal med eleverna om olika livsstilsfrågor genomförs.

Samverkan med övriga aktörer sker på EMI-möten då skolsköterskorna tillsammans bestämmer vilka som ska bjudas in.

Under läsåret 22/23 har arbetet för att stärka kvalitet och likvärdighet i elevhälsoarbetet i kommunens skolor fortgått. En satsning på en mer centralt kvalitetssäkrad elevhälsa förväntas för eleverna medföra en ökad tillgång till elevhälsans samtliga professioner och en ökad möjlighet till kollegial samverkan för personalen.

Utveckling

Elevhälsans medicinska insats (skolläkare, skolsköterskor) har inom Danderyds kommuns satsning på suicidprevention köpt in litteratur inom teman såsom: könsdysfori, ätstörningar, självskadebeteende och hbtqi. Målsättningen med litteraturinköpet är att förebygga och främja psykisk hälsa för barn och unga i Danderyds kommun.

Elevernas trivsel och mående

Eleverna i årskurs 4, 8 och i gymnasieskolan har fått besvara en hälsoenkät. I elevhälsoenkäterna tas bland annat följande upp: trivsel, trygghet, arbetsro samt om man blivit utsatt för kränkning eller om man upplever stress. Majoriteten av kommunens elever, enligt dessa enkäter, trivs i skolan och känner sig trygga, men man ser en ökning gällande skolrelaterad stress hos eleverna och höga krav på sig själva, redan på mellanstadiet. Stressen kan också bidras av mängden aktiviteter på fritiden. På en av skolorna har eleverna uppgett att de mått dåligt på grund av personalomsättningen. På högstadieskolorna ser man i samtalen en ökning av psykisk ohälsa, ofta relaterat till stress men också på grund av sömn, sociala medier och kamratrelationer. På gymnasiet har de flesta uppgett att de som kommit på hälsobesöken mår bra, men psykisk ohälsa förekommer även där.

Verksamhetsplan 2023/2024

Med syfte att förstärka elevers tillgång till elevhälsa och säkerställa likvärdig tillgång till elevhälsa inrättar bildningsförvaltningen en enhet för elevhälsa. En barn- och elevhälsochef rekryterades under vårterminen 2022 och började sin tjänst i november 2022. Barn- och elevhälsochefen är ansvarig för elevhälsans medicinska insatser och övertog initialt chefskapet för skolläkaren, de centralt placerade specialpedagogerna samt ungdomsmottagningens kuratorer. Höstterminen 2023 kommer barn- och elevhälsochefen bli chef för skolpsykologerna, vars tidigare lokala anställning övergår till central anställning på bildningsförvaltningen.

En mer centralt organiserad elevhälsa kan också ansvara för att utveckla nya digitala ingångar till elevhälsan samt öka kommunens möjlighet till samordning i relation till andra samarbetspartners såsom socialförvaltningen och barn- och ungdomspsykiatri, BUP. Den samlade kvalitetshöjningen bedöms också gynna arbetet med utvecklingen av anpassad skola samt resursklasserna på Vasaskolan och Fribergaskolan.

Prioriterade områden att utveckla:

- Vi ser ett behov av utökat förebyggande arbete gällande stress/ psykisk ohälsa samt ANDTS,
- Ökad likvärdighet gällande det förebyggande arbetet i skolan på gruppnivå
- Ökad likvärdighet gällande fortbildning
- Ökad digital tillgänglighet
- Utvecklad journalföring av remisser för tillgänglig statistik gällande antal